ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Бяла книга за спорта

Спорт

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd U1 07.03.2008 9:46:38 Uhr

Europe Direct е услуга, предназначена да ви помогне да намерите отговори на въпросите, които си задавате за Европейския съюз.

Единен безплатен номер (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Някои мобилни оператори не разрешават достъп до номера, започващи с 00 800, или могат да таксуват тези обаждания.

Повече допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в Интернет

чрез сървъра Europa (http://europa.eu).

В края на изданието има списък с библиография.

Люксембург: Служба за официални публикации на Европейските общности, 2007 г.

ISBN 978-92-79-06567-5

© Европейски общности, 2007 г.
Възпроизвеждането е разрешено при позоваване на оригинала.

Printed in Belgium

отпечатано на бяла безхлорна хартия

Съдържание

Предговор	04
Въведение	06
Обществено значимата роля на спорта	08
Икономическото измерение на спорта	20
Организация на спорта	24
Проследяване на резултатите	34
Заключение	37

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 4 07.03.2008 9:46:56 Uhr

Предговор

Скъпи приятелю на спорта,

Бялата книга, която държиш в ръцете си, е приносът на Комисията към европейския дебат за значението на спорта в нашето ежедневие. За пръв път отнасящи се до спорта въпроси се разглеждат толкова подробно на европейско равнище.

Европа е люлката на олимпийската идея. Спортът привлича голямата част от европейските граждани, повечето от популярните международни спортни дисциплини се практикуват и тук, провеждат се и състезания. Спортът изпълнява важна обществена роля, която допълва както спортните, така и икономическите му измерения. Той е жизненоважен за благоденствието на обществото. Действащите лица в обществото, в това число и Европейският съюз, следователно носят голяма отговорност за оказването на подкрепа на спорта. Това се признава на най-високо европейско политическо равнище в различни политически изявления като например Декларацията от Амстердам от 1977 г. и Декларацията от Ница от 2000г.

Европейската комисия започна конкретния си диалог със спортните организации преди петнадесет години като откри през 1991 г. първия Европейски спортен форум. Оттогава към Комисията се отправят все повече искания за по-голямото й ангажиране на европейско равнище в тази област. През 2005 г. Комисията разработи платформа за консултации, със спортното движение и държавите-членки, наречена „ЕС и спортът – срещащи се очаквания“. В рамките на тази платформа, заинтересованите организации – както правителствени, така и неправителствени, поискаха от Комисията да засили подкрепата си за спорта в Европа, да обърне внимание на особеностите, свързани със спорта, при определянето на политиката в ЕС, а също да осигури повече правна яснота.

Поради всички тези причини аз сметнах, че е дошло времето Комисията да излезе със стратегически документ за спорта с цел да дефинира политическата ориентация в тази област. За целта внимателно изслушах спортните организации и властите на държавите-членки. Бяха проведени конференции и срещи на министерско ниво. Поради това, бялата книга е резултат от дълги консултации със спортните организации.

Главната цел на бялата книга е да подпомогне спорта като го включи сред другите политики на ЕС, както и да установи условия за по-доброто му управление в Европа чрез осигуряване на ръководство за прилагане на правилата на ЕС. В светлината на мандата, даден от Европейския съвет от юни 2007 г. на Междуправителствената конференция да предвиди разпоредби за спорта в Договора, Комисията може, ако е необходимо и уместно, да посочи и по-нататъшни стъпки в контекста на новите разпоредби в Договора.

Убеден съм, че бялата книга ще засили вниманието към спорта при изработването на политиката в ЕС, че ще спомогне за по-доброто осъзнаване на спецификата на спортния сектор и неговите потребности и че активно ще съдейства със своя принос за благото на спорта.

С уважение,

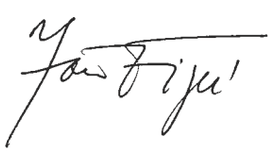

Ян Фигел
Европейски комисар, отговарящ за спорта

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 5 07.03.2008 9:47:10 Uhr

1. Въведение

„Спортът е част от наследството на всички хора, мъже и жени, и нищо не може да запълни липсата му.“ – Пиер дьо Кубертен[1]

Спортът[2] представлява разрастващо се социално и икономическо явление със значителен принос към стратегическите цели на Европейския съюз за постигане на солидарност и благополучие. Олимпийският идеал за развиване на спорта с цел постигане на мир и разбирателство между народите и културите и за образоване на младите хора е роден в Европа и се насърчава чрез дейността на Международния олимпийски комитет и на Европейските олимпийски комитети.

Спортът е привлекателен за европейските граждани и голяма част от тях редовно участват в спортни дейности. Той създава значими ценности като отборен дух, солидарност, толерантност и честна игра, които способстват за личностното развитие и реализация. Той насърчава активния принос на гражданите на Европейския съюз за обществото, като по този начин спомага за укрепването на активната гражданска позиция. Комисията признава съществената роля на спорта за европейското общество, особено когато тя трябва да се доближи до гражданите и да разрешава въпроси, които пряко ги засягат.

Спортът обаче се изправя също така пред новите заплахи и предизвикателства, които назряха в европейското общество, като например търговски натиск, експлоатация на млади играчи, допинг, расизъм, насилие, корупция и изпиране на пари.

С настоящата инициатива Комисията за първи път разглежда въпросите, свързани със спорта по изчерпателен начин. Основната ѝ цел е да даде стратегическа ориентация относно ролята на спорта в Европа, да насърчи дискусиите по конкретни проблеми, да увеличи съобразяването със спорта при изготвянето на политиките на ЕС и да привлече вниманието на обществеността към нуждите и спецификата на този сектор. Целта на инициативата е да постави важни въпроси като приложението на законодателството на ЕС в областта на спорта. Тя се стреми също така да очертае по-нататъшни действия на ниво ЕС по отношение на спорта.

Настоящата Бяла книга не тръгва от нула. Спортът е обект на приложение на достиженията на общностното право, а европейските политики в редица области вече имат значително и нарастващо въздействие върху спорта.

Важната роля на спорта в европейското общество и специфичното му естество бяха потвърдени през декември 2000 г. в Декларацията на Европейския съвет относно специфичните характеристики на спорта и социалната му функция в Европа, които трябва да се вземат предвид при въвеждането на общи политики („Декларацията от Ница“). В нея се подчертава, че спортните организации и държавите-членки имат първостепенна отговорност за провеждането на спортните дейности, като централна роля се отрежда на спортните федерации. Тя пояснява, че спортните организации трябва да изпълняват задачата си за организиране и насърчаване на съответните спортове, „като надлежно се съобразяват с националното и с общностното законодателство“. Същевременно в декларацията се признава, че „въпреки че няма преки пълномощия в тази област, в действията си според различните разпоредби на Договора за Европейския съюз Общността трябва да отчита социалните, образователните и културните функции, присъщи на спорта и да му придаде специално значение, с оглед спазване и развитие на етичния кодекс и на солидарността, жизненоважни за запазването на неговата социална роля.“ Европейските институции признават специфичната роля на спорта в европейското общество, реализирана на основата на доброволно изградени структури, по отношение на здравеопазването, образованието, социалната интеграция и културата.

BG_080326_Br_A4_sport_bb.indd 6 26.03.2008 10:16:53 Uhr

През последните години Европейският парламент следи с огромен интерес различните предизвикателства пред европейския спорт и се занимава редовно с въпроси, свързани със спорта.

При изготвянето на настоящата Бяла книга, Комисията проведе множество консултации със спортни дейци по въпроси от общ интерес, както и консултации он-лайн, които показаха, че съществуват големи очаквания за ролята на спорта в Европа и действията на ЕС в тази област.

Настоящата Бяла книга е насочена към ролята на спорта в обществото, икономическите му измерения и начина, по който той е организиран в Европа, както и върху последващите стъпки за изпълнението на тази инициатива. Конкретни предложения за по-нататъшни действия на ЕС са посочени в Плана за действие, наречен на името на Пиер дьо Кубертен, който включва дейности, които да бъдат изпълнени или подкрепени от Комисията. Работният документ за служителите съдържа предисторията и контекста на предложенията и включва приложения за спорта, за правилата за конкуренция на ЕС, за спорта и свободите на вътрешния пазар, както и за консултациите със заинтересованите страни.

[1] Пиер дьо Кубертен (1863–1937), френски педагог и историк, основател на съвременните Олимпийски игри.

[2] За повече яснота и по-лесно разбиране, настоящата Бяла книга използва определението за „спорт“, възприето от Съвета на Европа: „всички форми на физическа активност, които чрез случайно или организирано участие целят да изразят или подобрят физическата форма и психическото здраве, като изградят социални взаимоотношения или постигат резултати при състезания на всички нива.“

BG_080326_Br_A4_sport_bb.indd 7 26.03.2008 10:16:54 Uhr

2. Обществено значимата роля на спорта

Спортът е област от човешката дейност, към която гражданите на Европейския съюз проявяват значителен интерес и която има огромен потенциал да ги обедини, като достига до всички, независимо от възрастта или социалния произход. Според анкета на Евробарометър от ноември 2004 г[3], около 60 % от европейските граждани редовно участват в спортни дейности във или извън рамките на близо 700 000 клуба, които от своя страна са членове на множество асоциации и федерации. Преобладаващата част от спортните дейности се извършват в любителски клубове. Професионалният спорт играе важна роля, като същевременно допринася за социалната значимост на спорта, който не само подобрява здравето на европейските граждани, но има също така образователно измерение и играе социална, културна и развлекателна роля. Социалната роля на спорта има още и потенциал да заздрави външните отношения на Европейския съюз.

2.1 Укрепване на общественото здраве чрез физическа активностт

Липсата на физическа активност увеличава случаите на наднормено тегло, затлъстяване и редица хронични заболявания като сърдечносъдови болести и диабет, които понижават качеството на живот, излагат на риск живота на хората и са бреме за здравните бюджети и икономиката.

Бялата книга на Комисията „Стратегия за Европа по отношение на храненето, наднорменото тегло и здравословните проблеми, свързани със затлъстяването“[4] подчертава колко е важно да се предприемат активни мерки за преобръщане на тенденцията на спад във физическата активност и действията, предложени в областта на физическата активност в двете Бели книги взаимно се допълват.

Като средство за здравословна физическа дейност, спортното движение има по-голямо влияние от всяко друго социално движение. Спортът е привлекателен за хората и се възприема положително. Въпреки това, отчетеният потенциал на спортното движение за насърчаване на благоприятната за здравето физическа активност често не се използва докрай и трябва да се развива.

[3] Специално издание на Евробарометър (2004): Гражданите на Европейския съюз и спортът
[4] COM (2007) 279 окончателен от 30.5.2007 г.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 8 07.03.2008 9:47:16 Uhr

Световната здравна организация (СЗО) препоръчва най-малко 30 минути умерена физическа дейност (спортна и друга) на ден за възрастни и 60 минути за деца. Обществените власти и частните организации в държавите-членки трябва заедно да допринасят за постигането на тази цел. Последните проучвания сочат обаче, че няма съществен напредък в тази насока.

(1) Комисията предлага преди края на 2008 г. съвместно с държавите-членки да бъдат разработени нови насоки за физическата дейност.

Комисията препоръчва укрепване на сътрудничеството между здравните, образователните и спортните сектори, което да се насърчава в държавите-членки на ниво министерства, за да се определят и въведат последователни стратегии за намаляване на наднорменото тегло, затлъстяването и другите рискове за здравето. В този контекст Комисията призовава държавите-членки да обмислят мерки за популяризирането на понятието активен живот чрез националните системи за образование и обучение, включително и чрез обучението на учители.

Тя подтиква спортните организации да разгледат потенциала си за здравословна физическа дейност и да предприемат активни действия в тази посока. Комисията ще улесни обмена на информация и добри практики, особено по отношение на младите хора, с повече внимание към начинаещите.

(2) Комисията ще подкрепи изграждането на Мрежа за здравословна физическа дейност (HEPA) на ЕС и, ако е необходимо, други по-малки и по-конкретни мрежи, насочени към някои специфични аспекти на здравословната физическа дейност.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 9 07.03.2008 9:47:24 Uhr

(3) Комисията ще превърне здравословната физическа активност в крайъгълен камък на своята дейност в областта на спорта и ще се стреми да отчита по-добре този приоритет в съответните финансови инструменти, включително в:

- **Седмата рамкова програма за изследвания и технологично развитие (аспекти на здравето, свързани с начина на живот);**
- **Програмата за обществено здраве 2007–2013 г.;**
- **Програмите за младежта и за гражданите (сътрудничество между спортните организации, училищата, гражданското общество, родителите и други партньори на местно ниво)**
- **Програмата за обучение през целия живот (обучение на учители и сътрудничество между училищата).**

2.2 Обединяване на силите в борбата срещу допинга

Допингът представлява заплаха за спорта в целия свят, включително за европейските спортове. Той подкопава принципа на откритото и честно съревнование. Той е демотивиращ фактор за спорта като цяло и създава прекомерно напрежение за професионалистите. Има сериозни последици върху облика на спорта и представлява сериозна заплаха за здравето на човека. На европейско ниво борбата с допинга трябва да се провежда както с оглед прилагането на закона, така и в областта на здравеопазването и профилактиката.

(4) Могат да се създадат партньорства между правоприлагащите органи на държавите-членки (граничната охрана, националната и местна полиция, митниците и т.н), лабораториите, акредитирани от Световната антидопингова агенция (WADA) и Интерпол за навременен обмен на информация относно нови допингови вещества и практики в безопасна среда. ЕС би могъл да подкрепи такива усилия чрез курсове за обучение и създаване на контакти между центровете за обучение на служителите от правоприлагащите органи.

Комисията препоръчва отношението към търговията с нелегални допингови вещества да бъде същото, каквото е към търговията с нелегални лекарствени средства за целия ЕС.

Комисията призовава всички лица, носещи отговорност за общественото здраве, да имат предвид опасността за здравето, причинена от допинга. Призовава спортните организации да разработят правила за добри практики, за да бъдат младите спортисти и спортистки по-добре информирани и образовани по отношение на допинговите вещества, на медикаментите по лекарско предписание, които биха могли да съдържат такива вещества и техните последствия за здравето.

За ЕС ще е от полза да има един по-добре координиран подход към борбата с допинга, по-конкретно за очертаването на общи становища по отношение на Съвета на Европа, WADA и ЮНЕСКО, както и чрез обмена на информация и добри практики между правителствата, националните антидопингови организации и лаборатории. В тази ситуация е особено важно правилното въвеждане от държавите-членки на Международна конвенция срещу употребата на допинг в спорта на ЮНЕСКО.

(5) Комисията ще има подпомагаща роля, например чрез подкрепа за мрежа от национални антидопингови организации на държавите-членки.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 10 07.03.2008 9:47:25 Uhr

2.3 Засилване на ролята на спорта в образованието и обучението

Чрез своята роля във формалното и неформалното образование, спортът подсилва човешкия капитал на Европа. Ценностите, които се предават чрез спорта, помагат за развитието на знанията, мотивацията, уменията и готовността за полагане на лични усилия. Времето, прекарано в спортни дейности в училище и в университета оказва благоприятно въздействие върху здравето и образованието, като това въздействие трябва да се увеличава.

На базата на опита, придобит през Европейската година на образование чрез спорт, Комисията приканва към подкрепа на спорта и физическата активност чрез различни инициативи на политиките в областта на образованието и обучението, включително развиване на социални и граждански умения в съответствие с препоръката от 2006 г. относно основните умения за учене през целия живот[5].

(6) Спортът и физическата активност могат да бъдат подпомогнати чрез Програмата за учене през целия живот. По този начин поощряването на участието в образователни спортни мероприятия става приоритетна тема за партньорствата между училищата, подкрепяни от Програма „Комениус“ за структурирани действия в областта на професионалното образование и обучение чрез програма „Леонардо да Винчи“, за изграждането на тематични мрежи и мобилност в областта на висшето образование с подкрепата на програма „Еразмус“, както и многостранни проекти в областта на обучението за възрастни чрез подкрепата на програма „Грундвиг“.

[5] Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно ключовите умения за обучение през целия живот (Официален вестник L 394 от 30.12.2006 г.)

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 11 07.03.2008 9:47:30 Uhr

(7) Спортният сектор може да кандидатства за подкрепа чрез отделните покани за набиране на предложения за въвеждане на Европейската квалификационна рамка (ЕКР) и Европейската кредитна система за професионално образование и обучение (ECVET). Спортният сектор е участвал в разработването на ЕКР и е избран за финансова помощ през 2007/2008 г. С оглед на голямата професионално мобилност на спортистите и без да се засягат разпоредбите на Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации, спортът може да бъде посочен и като пилотен сектор за въвеждането на ECVET с оглед увеличаване на прозрачността на националните системи за умения и квалификация.

(8) Комисията ще въведе практика на връчване на европейска награда за училищата, които активно участват в подкрепата и поощряването на физическата активност в училищната среда.

С оглед на реинтеграцията на професионалните спортисти на трудовия пазар в края на спортната им кариера Комисията подчертава колко е важно да се предвиди на по-ранен етап необходимостта от обучение „в две професии“ за спортуващите младежи и девойки и да се осигурят висококачествени местни центрове за обучение, за да се опазят техните морални, образователни и професионални интереси.

Комисията предприе проучване на обучението на спортуващи младежи и девойки в Европа, като резултатите от това проучване могат да бъдат включени в гореспоменатите политики и програми.

Инвестирането във и насърчаването на обучението в подходящи условия на талантливите спортуващи младежи и девойки е от съществено значение за устойчивото развитие на спорта на всички нива. Комисията подчертава, че системите за обучение на талантливи спортуващи младежи и девойки трябва да бъдат отворени за всички и не трябва да водят до дискриминация между гражданите на ЕС на базата на националност.

(9) Може да се приеме, че правилата, според които отборите трябва да включват определена квота от обучени на местно ниво играчи са съвместими с разпоредбите на договора, ако не водят до пряка дискриминация на базата на националност и ако евентуалните последствия от косвената дискриминация, произтичаща от тях могат да бъдат оправдани, тъй като са съизмерими с поставена законна цел, като например насърчаване и закрила на обучението и развитието на надарените млади играчи. Провежданото в момента проучване на обучението на спортуващи младежи и девойки в Европа ще предостави ценна информация за този анализ.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 12 07.03.2008 9:47:31 Uhr

2.4 Поощряване на доброволното участие и активното гражданство чрез спорта

Участието в отбор, принципи като честна игра, спазване на правилата на играта, уважение към другите, солидарност и дисциплина, както и организирането на спортове за аматьори чрез клубове с идеална цел и доброволното участие заздравяват активната гражданска позиция. Доброволното участие в спортните организации предоставя редица възможности на неформално образование, които трябва да получат признание и да бъдат насърчавани. Спортът предоставя също така привлекателни възможности за включването и участието на младите хора в обществения живот и може да има благоприятен ефект за превенцията на престъпността.

Забелязват се нови тенденции в начина, по който хората, особено по-младите, практикуват спорт. Те са все по-склонни да спортуват самостоятелно, а не колективно и в организирани структури, в резултат на което базата от доброволци в любителските спортни клубове намалява.

(10) Съвместно с държавите-членки, Комисията ще определи основните предизвикателства пред спортните организации с идеална цел и основните характеристики на предоставяните от тези организации услуги.

(11) Комисията ще насърчава масовия спорт чрез програмата „Европа за гражданите“.

(12) Комисията ще предложи още да се насърчават доброволното включване на младите хора в спорта чрез програма „Младежта в действие“ в области като младежки обмен и доброволно съдействие за спортни мероприятия.

(13) Комисията ще развие също така обмена на информация и най-добри практики за доброволчество в спортните мероприятия, в който ще участват държавите-членки, спортните организации и местните власти.

(14) За постигане на по-добро разбиране на специфичните изисквания и нужди на доброволния спорт при изготвянето на националните и европейските политики, Комисията ще започне европейско проучване на доброволчеството в спорта.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 13 07.03.2008 9:47:35 Uhr

2.5 Използване на спортния потенциал за социално включване, интеграция и равни възможности

Спортът има важен принос за икономическото и социално сближаване и за по-голямата интеграция в обществото. Спортът трябва да бъде достъпен за всички. Ето защо е необходимо е да бъдат взети предвид специфичните нужди и положение на слабо представените групи и да се обърне внимание на специалната роля на спорта за младите хора, хората с увреждания и хората в неравностойно социално-икономическо положение. Спортът може също така да улесни интеграцията в обществото на преселниците и чуждестранните граждани, както и да подпомогне междукултурния диалог.

Спортът засилва споделеното усещане за принадлежност и съпричастие и следователно може да бъде важен инструмент за интеграцията на имигрантите. Именно с оглед на това е важно да се предоставят места за спорт и да се подкрепят дейностите, свързани със спорта, за да се позволи на имигрантите и на обществото-домакин да общуват по положителен начин.

Комисията счита, че спортният потенциал може да се използва по-добре като инструмент за социално сближаване в политиките, действията и програмите на Европейския съюз и на държавите-членки. Това включва приноса на спорта за създаването на работни места и за икономически растеж и съживяване, по-специално в необлагодетелстваните региони. Спортните дейности с идеална цел, допринасящи за социалното сближаване и социалното включване на уязвими групи могат да бъдат разглеждани като социални услуги от общ интерес

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 14 07.03.2008 9:47:36 Uhr

Отвореният метод на координация в областта на социалната защита и социалното включване и в бъдеще ще включва спорта като инструмент и показател. Проучванията, семинарите, конференциите, предложенията за политики и плановете за действие ще включват достъп до спорт и/или принадлежност към социални спортни структури като основен елемент в анализа на социалното изключване.

(15) Комисията ще предложи на държавите-членки на програмата „ПРОГРЕС“ и на програмите „Обучение през целия живот“, „Младежта в действие“ и „Европа за гражданите“ да подкрепят действията за насърчаване на социалното включване чрез спорта и борбата с дискриминацията в спорта. В рамките на кохезионната политика държавите-членки следва да обърнат внимание на ролята на спорта за социалното включване, интеграцията и равните възможности при изготвянето на програмите си за Европейския социален фонд и Европейския фонд за регионално развитие, силно се насърчават инициативите им във връзка с Европейския фонд за интеграция.

В допълнение, Комисията призовава държавите-членки и спортните организации да пригодят спортната инфраструктура към нуждите на хората с увреждания. Държавите-членки и местните власти следва да осигурят достъп на хората с увреждания до спортните обекти и помещения. Следва да бъдат одобрени специфични критерии за осигуряването на равен достъп до спорта на всички ученици и особено на децата с увреждания. Ще се насърчава обучението на възпитатели, доброволци и домакинстващ персонал на клубовете и организациите за осигуряване на добрия прием на хората с увреждания. При консултациите си със заинтересованите страни в спорта, Комисията полага специално старание да поддържа диалог с агенти на спортистите с увреждания.

(16) В плана си за действие във връзка със Стратегията на Европейския съюз по отношение на хората с увреждания Комисията ще вземе предвид значението на спорта за хората с увреждания и ще подкрепи действията на държавите-членки в тази област.

(17) В рамките на Пътната карта за равенство между жените и мъжете 2006–2010 г., Комисията ще поощри включването на въпросите за равенството на половете във всички свои дейности, свързани със спорта, като обърне специално внимание на достъпа до спорта на жени имигрантки и жени от етнически малцинства, достъпа на жените до длъжности с право на взимане на решения в спорта и медийното отразяване на участието на жените в спорта.

2.6 Засилване на превантивните мерки и борба срещу расизма и насилието

Насилието по време на спортни мероприятия, особено на футболните игрища, продължава да е тревожен проблем и може да има различни проявления. То постепенно излиза от стадионите и се измества навън, като обхваща урбанизираните райони. Комисията се ангажира да допринесе за предотвратяването на инциденти, като насърчава и улеснява диалога с държавите–членки, международните организации (напр. Съвета на Европа), спортните организации, правоприлагащите органи и други заинтересовани страни (напр. организации на привърженици и местните власти). Правоприлагащите органи не могат да се справят сами с причините, които стоят в основата на спортното насилие.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 15 07.03.2008 9:47:42 Uhr

Комисията насърчава също така обмена на най-добри практики и оперативна информация за рисковите спортни привърженици между полицейските служби и/или спортните служби. Ще бъде обърнато особено внимание на обучението на полицаите за справяне с тълпите и проявите на хулиганство.

Спортът включва всички граждани, независимо от пола, расата, възрастта, увреждания, религията и убежденията, сексуалната ориентация и социалния или икономическия произход. Комисията многократно е осъждала всички прояви на расизъм и ксенофобия, които противоречат на ценностите на ЕС.

(18) По отношение на проявите на расизъм и ксенофобия, Комисията ще продължи да насърчава диалога и обмена на най-добри практики в съществуващите рамки на сътрудничество като мрежата Футболът срещу расизма в Европа (FARE).

Комисията препоръчва спортните федерации да изработят процедури за справяне с расовите изстъпления по време на мачове, на базата на съществуващите инициативи. Тя препоръчва също така да се засилят разпоредбите по отношение на дискриминацията в системата за лицензиране на клубове (вж. раздел 4.7).

Комисията:

(19) ще насърчава, в съответствие с приложимите местни и европейски правила, обмена между служителите от правоприлагащи органи и спортните организации на оперативна информация и натрупани практически познания, както и на опит в предотвратяването на насилствени и расови сблъсъци;

(20) ще анализира възможностите за нови правни инструменти и други стандарти, приложими в целия ЕС за предотвратяване на обществените безредици по време на спортни мероприятия;

(21) ще поощрява мултидисциплинарния подход към предотвратяването на антисоциалното поведение, като наблегне предимно на социално-образователните дейности като трениране на фенове (дългосрочна работа с поддръжници на спортни клубове за изграждане на положително и ненасилствено поведение);

(22) ще засили редовното и структурирано сътрудничество между правоприлагащите органи, спортните организации и други участници;

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 16 07.03.2008 9:47:43 Uhr

(23) ще насърчава ползването на следните програми, които да допринесат за превенцията на насилието и расизма в спорта и за борбата с тези явления: „Младежта в действие“, „Европа за гражданите“, „Дафне III“, „Основни права и гражданство“ и „Превенция и борба с престъпността“;

(24) ще организира конференция на високо равнище, за да обсъди със заинтересованите страни мерките за превенция и борба с насилието и расизма по време на спортни мероприятия.

2.7 Споделяне на нашите ценности с други части на света

Спортът може да изиграе роля по отношение на различни аспекти във външните отношения на ЕС: като елемент от програмите за външна помощ, като елемент от диалога с държави партньори и като част от публичната дипломация на ЕС.

чрез конкретни действия, тъй като спортът има значителен потенциал като инструмент за насърчаване на образованието, здравето, междукултурния диалог, развитието и мира.

(25) Комисията ще поощрява използването на спорта като инструмент в политиката си за развитие. Тя по-специално:

- **ще насърчава спорта и физическото възпитание като жизненоважни елементи на качественото образование и като начин да направи училищата по-привлекателни и да увеличи посещаемостта;**
- **ще насочи действията си към подобряване на достъпа на момичетата и жените до физическото възпитание и спорта с цел да им помогне да придобият самочувствие, да подобрят социалната си интеграция, да преодолеят предразсъдъците и ще насърчи здравословният живот, както и достъпа на жените до образование;**
- **ще подкрепи кампаниите за насърчаване на здравеопазването и за повишаване на осведомеността чрез спорта.**

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 17 07.03.2008 9:47:47 Uhr

При включването на спорта в политиките си за развитие, ЕС ще положи максимални усилия да ги свърже със съществуващите програми на Обединените нации, държавите–членки, местните власти и частни организации. Той ще предвиди действия, които допълват или са новаторски по отношение на съществуващите програми и дейности. Пример в това отношение е меморандумът за разбирателство, подписан от Комисията и ФИФА през 2006 г. за превръщане на футбола в движеща сила на развитието в страните от Африка, Зарибите и Тихоокеанския басейн.

(26) ЕС винаги ще включва при възможност въпросите, свързани със спорта като международни трансфери на играчи, експлоатацията на непълнолетни играчи, употреба на допинг, изпиране на пари чрез спорт и охраната по време на големи международни спортни мероприятия в диалога си за политика и сътрудничество с партньорските държави.

Бързите визови и имиграционни процедури, особено за елитни спортисти от държави извън ЕС са важен елемент от засилването на международната привлекателност на ЕС. Освен текущия процес на сключване на споразумения за визови облекчения с трети държави и консолидирането на визовия режим, който се прилага за членовете на олимпийското семейство по време на Олимпийските игри, ЕС трябва да разработи допълнителни (временни) механизми за допускане на спортисти от трети държави.

Комисията ще обърне особено внимание на спортния сектор:

(27) При прилагането на наскоро представеното Съобщение за циркулярната миграция и партньорствата за мобилност между Европейския съюз и трети държави;

(28) При изработването на хармонизирани схеми за допускане на различни категории граждани на трети държави по икономически причини на базата на Плана за политиката по отношение на законната миграция от 2005 г.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 18 07.03.2008 9:47:48 Uhr

2.8 Подкрепа за устойчивото развитие

Практикуването на спорт, както и спортните съоръжения и спортните мероприятия оказват значително въздействие върху околната среда. Много е важно да се насърчава екологосъобразното управление, способно да се справи inter alia със екологически съобразена политика на обществени търгове, емисиите на парникови газове, енергийната ефективност, депонирането на отпадъци и третирането на почвата и водата. Европейските спортни организации и организаторите на спортни събития следва да си поставят екологични цели, за да могат да развиват дейности, които са устойчиви по отношение на околната среда. Като подобряват екологичната си благонадеждност, отговорните организации биха могли да очакват определени предимства при кандидатстване за домакинство на спортни мероприятия, както и икономически ползи, свързани с по-рационално използване на природните ресурси.

Комисията:

(29) ще използва структурирания си диалог с водещи международни и европейски спортни организации и други участници в спорта, за да подкани тях и членовете им да участват в схемата за екологично управление и одит (EMAS) и схемите на Общността за връчване на екологични награди, както и да насърчава доброволческите системи по време на големи спортни мероприятия;

(30) ще насърчава диалога за екологически съобразена политика на обществени търгове в политическия си диалог с държавите-членки и други заинтересовани страни;

(31) ще информира обществеността чрез насоки, разработени със съдействието на съответните заинтересовани страни (законодателите, малките и средни предприятия, местните общности), за нуждата да се работи в сътрудничество на регионално ниво за организиране на спортните мероприятия по устойчив начин;

(32) ще разглежда спорта като част от дял „Информация и комуникация“ на новата програма LIFE+.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 19 07.03.2008 9:47:53 Uhr

3. Икономическото измерение на спорта

Спортът е динамичен и бързо разрастващ се сектор с недостатъчно оценено макроикономическо въздействие, който може да допринесе за постигането на целите от Лисабон за растеж и създаване на работни места. Той може да бъде средство за местно и регионално развитие, възстановяване на урбанизираните територии или развитие на селските региони. Спортът има допирни точки с туризма и може да стимулира модернизацията на инфраструктурата и възникването на нови партньорства за финансиране на спортни и развлекателни обекти.

Въпреки че като цяло липсват солидни и сравними данни за икономическата тежест на спорта, значението му се потвърждава от изследванията и анализите на националните сметки, икономическия аспект на мащабни спортни събития, както и разходите, свързани с физическото бездействие, включително за застаряващото население. Едно изследване, представено по време на Австрийското председателство през 2006 г. показа, че спортът в по-широк смисъл е създал добавена стойност от 407 милиарда еуро през 2004 г., което представлява 3,7 % от БВП на ЕС и е осигурил заетост за 15 милиона души или 5,4 % от работната ръка[6]. Този принос на спорта трябва да се подчертава и да се насърчава в политиките на ЕС.

Все по-голяма част от икономическата стойност на спорта е свързана с правата на интелектуална собственост. Тези права са свързани с авторското право, търговските съобщения, търговските марки, както и с правата на заснемане и медийните права. В този все по-глобализиращ се и динамичен сектор ефективното прилагане на правата на интелектуална собственост по целия свят се превръща в съществена част от стабилността на спортната икономика. Важно е също бенефициерите да бъде гарантирана възможност за достъп от разстояние до спортни мероприятия на трансгранично ниво в рамките на ЕС.

От друга страна, независимо от цялостното икономическо значение на спорта, по-голямата част от спортните дейности се провеждат в структури с идеална цел и много от тях са зависими от обществената подкрепа за осигуряване достъпа да спортните дейности за всички граждани.

[6] D. Dimitrov/C. Helmenstein/A. Kleissner/B. Moser/J. Schindler: Die makroökonomischen Effekte des Sports in Europa, Studie im Auftrag des Bundeskanzleramts, Sektion Sport, Wien, 2006

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 20 07.03.2008 9:47:55 Uhr

3.1 Преминаване към спортни политики, основаващи се на факти

Предприемането на действия по политиките и засиленото сътрудничество в спорта на ниво ЕС трябва да се съпътстват от солидна база познания. Качеството и съпоставимостта на данните трябва да се усъвършенстват, за да позволят по-добро стратегическо планиране и изготвяне на политики в областта на спорта.

Правителствените и неправителствените участници неколкократно за призовавали Комисията да разработи европейско статистическо определение за спорта и да координира усилията за изготвяне на спортни и свързани със спорта статистики на тази основа.

(33) В тясно сътрудничество с държавите-членки Комисията ще се постарае да разработи европейски статистически метод за измерване на икономическото въздействие на спорта, което да послужи за основа на националните статистически отчети за спорта, като с времето това може да доведе до европейска сателитна сметка за спорта.

(34) Освен това следва да продължи провеждането на общи информационни прегледи специално насочени към спорта веднъж на 2–3 години (напр. обществените допитвания Евробарометър), по-конкретно за събиране на неикономическа информация, която не може да бъде получена от националните статистически отчети за спорта (напр. процент на участие, данни за доброволческото участие и др.).

(35) Комисията ще предприеме проучване с цел оценка на директния принос на спортния сектор (по отношение на БВП, растежа и заетостта) и индиректния му принос (чрез образование, регионално развитие и по-голяма атрактивност на ЕС) за изпълнение на дневния ред от Лисабон.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 21 07.03.2008 9:47:58 Uhr

(36) Комисията ще организира обмен на най-добри практики между държавите-членки и спортните федерации относно организацията на големи спортни мероприятия с оглед насърчаване на устойчиво икономическо развитие, конкурентоспособност и трудова заетост.

3.2 Укрепване на основите за обществена подкрепа за спорта

Спортните организации имат много източници на приходи, включително клубни такси и продажби на билети, реклама и спонсорство, медийни права, преразпределение на приходите в рамките на спортните федерации, търговия със стоки, обществена подкрепа и други. Но някои спортни организации имат значително по-голям достъп до средства от търговска дейност, отколкото други, въпреки наличието в някои случаи на добре работеща система за преразпределение. В масовия спорт равните възможности и свободният достъп до спортни дейности може да се гарантира

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 22 07.03.2008 9:47:59 Uhr

само чрез активно обществено участие. Комисията разбира значението на обществената подкрепа за масовия спорт и за спорта за всички и приветства тази подкрепа при условие, че тя се предоставя в съответствие с общностното законодателство.

В много държави-членки спортът е частично финансиран чрез данък или налог върху управлявани от държавата или лицензирани от нея хазартни или лотарийни услуги. Комисията приканва държавите-членки да обмислят как най-добре да поддържат и разработят устойчив модел за предоставяне на дългосрочна подкрепа на спортните организации.

(37) Като принос към обсъжданията за финансирането на спорта, Комисията ще проведе независимо проучване на финансирането на масовия спорт и на спорта за всички в държавите-членки както от обществени, така и от частни източници, а също така на въздействието на извършваните в момента промени в тази област.

В областта на непрякото облагане с данъци, ДДС законодателството на ЕС е изложено в Директива 2006/112/ЕО на Съвета, която цели да гарантира, че прилагането на свързаното с ДДС законодателство на държавите-членки не изопачава конкуренцията и не пречи на свободното движение на стоки и услуги. Тази директива предвижда едновременно възможност за държавите-членки да освободят от данъци някои свързани със спорта услуги, а тогава, когато не може да се приложи данъчно освобождаване – възможност за прилагане на намалени ставки в някои случаи.

(38) Като се има предвид важната социална роля на спорта и солидната му местна подкрепа, Комисията ще защитава запазването на съществуващите възможности за намалени ставки по ДДС за спорта.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 23 07.03.2008 9:48:04 Uhr

4. Организация на спорта

Политическият дебат относно спорта в Европа често придава голямо значение на така наречения „Европейски спортен модел“. Комисията счита, че трябва да се поощряват някои ценности и традиции на европейския спорт. Но предвид разнообразието и сложността на европейските спортни структури тя смята, че не е реалистично да се опитваме да посочим унифициран модел на организация на спорта в Европа. Още повече, че икономическите и социални тенденции, общи за по-голямата част от държавите-членки (засилващата се комерсиализация, предизвикателствата пред публичните разходи, увеличеният брой участници и ненарастването на броя на доброволците) доведе до нови предизвикателства пред организацията на спорта в Европа. Появата на нови заинтересовани страни (участници извън организираните дисциплини, професионалните спортни клубове и др.) поставя нови въпроси, свързани с управлението, демокрацията и представляването на интересите в рамките на спортното движение.

Комисията може да играе роля за поощряване на споделянето на най-добри практики в спортното управление. Тя може също така да спомогне за разработването на обща група принципи за добро управление в спорта като прозрачност, демократичност, отчетност и представителна власт на участниците (асоциации, федерации, играчи, клубове, лиги, поддръжници, и др.) При това Комисията ще се позовава на свършената до тук работа[7]. Трябва също така да се обърне внимание на участието на жени в управлението и на ръководни позиции.

Комисията признава автономията на спортните организации и на представителните структури (напр. лигите). Освен това тя признава, че управлението е основно задължение на управляващите органи в спорта и до известна степен — и на държавите-членки и социалните партньори. Въпреки всичко, диалогът със спортните организации привлече вниманието на Комисията към множество области, които са разгледани по-долу. Комисията счита, че може да се отговори на повечето предизвикателства чрез саморегулация при спазване на принципите на доброто управление и на законодателството на ЕС и е готова да играе подпомагаща роля или да предприеме действия, ако е необходимо.

[7] Напр. конференцията „Правилата на играта“, организирана през 2001 г. от FIA и EOC и прегледа на професионалния спорт, извършен през 2006 г.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 24 07.03.2008 9:48:04 Uhr

4.1 Специфичният характер на спорта

Спортната дейност е част от приложното поле на правото на ЕС. Това е подробно описано в Работния документ за служителите и неговите приложения. Условията на конкурентното право и на разпоредбите, отнасящи се за вътрешния пазар се прилагат към спорта, доколкото той представлява търговска дейност. Спортът е предмет и на други важни аспекти от правото на ЕС, като забраната на дискриминация на базата на националност, условията за европейско гражданството и равнопоставеността между мъжете и жените при наемане на работа.

Същевременно спортът има определени специфични характеристики, които често се наричат „особености на спорта“. Особеностите на европейския спорт могат да бъдат разглеждани през две призми/от две гледни точки:

- Особеност на спортните дейности и на спортните правила, например отделни състезания за мъже и жени, ограничения за броя на участниците в някои състезания или необходимостта да се създаде несигурност по отношение на резултатите и да се запази конкурентното равновесие между клубовете, участващи в едни и същи състезания;
- Особеност на спортната структура, особено автономността и разнородността на спортните организации, пирамидалната структура на състезанията от масово до елитно ниво и организирани механизми на солидарност между различните нива и оператори, организацията на спорта на национална база и принципа за една федерация за всеки спорт;

Практиката на европейските съдилища и решенията на Европейската комисия показват, че спецификата на спорта се признава и се взима предвид. Те дават насоки за прилагане на правото на ЕС в областта на спорта. В съответствие с установената съдебна практика, спецификата на спорта ще продължи да се отчита, но не може да се тълкува по начин, който оправдава общо изключение от прилагането на правото на ЕС.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 25 07.03.2008 9:48:08 Uhr

Както е обяснено подробно в Работния документ за служителите и приложенията към него, съществуват организационни спортни правила, които на основата на своите законни цели по-скоро не нарушават антитръстовите разпоредби на Договора за ЕО, при условие, че евентуалният им антиконкурентен ефект е присъщ и съизмерим с поставените цели. Примери за такива правила са „правилата на играта“ (напр. правилата, определящи времетраенето на мачовете или броя на играчите на полето), правилата относно критериите за подбор на спортни състезания, правилата за игра на собствен или на чужд терен, правилата, непозволяващи притежаването на повече от един клуб при клубните състезания, правилата за състава на националните отбори, антидопинговите правила и правилата за трансферните срокове.

Но от гледна точка на регулаторната страна на спорта, преценка дали определено спортно правило е съвместимо с конкурентното право на ЕС може да се направи само на база на отделния случай, както наскоро бе потвърдено от Европейския съд с решението му във връзка с делото Мека-Медина[8]. Съдът изясни влиянието на правото на ЕС върху спортните правила. Той отхвърли понятието „чисто спортни правила“ като несъвместимо с въпроса за приложимостта на правилата на ЕС относно конкуренцията в спортния сектор.

Съдът призна, че трябва да се има предвид спецификата на спорта, защото ограничаващите конкуренцията ефекти, присъщи за организацията и правилното провеждане на спортните състезания не нарушават конкурентното право на ЕС, при условие, че тези ефекти са съизмерими с преследваните законни истински спортни интереси. Необходимостта от проверка на съизмеримостта

[8] Дело C-519/04P, Meca Medina v. Commission, ECR 2006 г., I-6991. За повече информация, виж Работния документ за служителите.

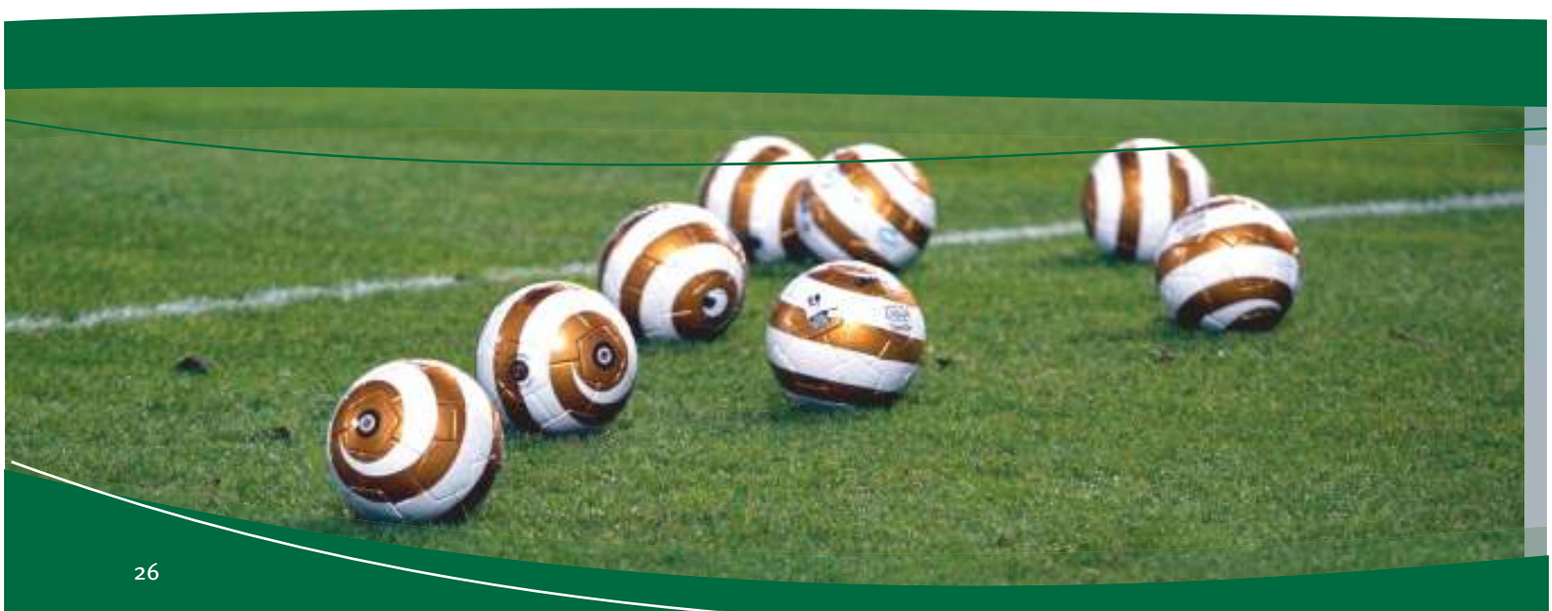

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 26 07.03.2008 9:48:09 Uhr

изисква съобразяване с индивидуалните особености на всеки отделен случай. Тя не позволява формулиране на общи насоки за приложение на конкурентното право в областта на спорта.

4.2 Свободно движение и националност

Организацията на спорта и на състезанията на национално равнище е част от историческата и културна история на европейския подход към спорта, и отговаря на желанията на европейските граждани. По-специално, националните отбори играят ключова роля не само по отношение на идентичността, но също и за по-близки връзки с масовия спорт и следователно заслужават подкрепа

Дискриминацията на базата на националност е забранена в договорите, даващи право на всеки гражданин на Европейския съюз да се движи и да пребивава свободно на територията на държавите-членки. Договорите целят също така да премахнат всякаква дискриминация на базата на националност между хората, работещи в държавите-членки от гледна точка на заетост, възнаграждение и други условия на труд и заетост. Същите забрани се отнасят до дискриминацията на базата на националност при предоставянето на услуги. Освен това, членството в спортни клубове и участието в състезания са фактори, свързани с насърчаване на интеграцията в обществото на държавата домакин.

Равноправното отношение се отнася и до гражданите на държави, подписали споразумения с ЕС, съдържащи клаузи за недискриминация, както и работещите легално на територията на държавите-членки.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 27 07.03.2008 9:48:14 Uhr

(39) Комисията призовава държавите-членки и спортните организации да обърнат внимание на дискриминацията на база националност във всички спортове. Тя ще се бори с дискриминацията чрез политически диалог с държавите-членки, с препоръки, структуриран диалог с участниците в спорта и процедури при нарушения, ако това се налага.

Комисията отново потвърждава, че допуска ограничен брой пропорционални ограничения (в съответствие с разпоредбите на Договора за ЕС относно свободното движение и решенията на Европейския съд) на принципа на свободното движение, по-специално по отношение на:

- Правото да се избират национални състезатели за състезанията на националните отбори;
- Необходимостта от ограничаване броя на участниците в състезанието;
- Поставянето на крайни срокове за трансфера на играчи при клубните спортове.

(40) По отношение на достъпа на граждани от друга националност до отделните състезания, Комисията възнамерява да започне проучване с цел анализ на всички аспекти на този сложен въпрос.

4.3 Трансфери

При липсата на правила за трансфер, пълноценното провеждане на спортните състезания може да бъде нарушено от клубове, привличащи играчи по време на сезона, за да имат превъзходство над съперниците си. Същевременно всяко правило за трансфер на играчи трябва да спазва правото на ЕС (разпоредбите, свързани с конкуренцията и правилата за свободното движение на работници).

През 2001 г., при разследването на дело, свързано с твърдения за нарушения на конкурентното право на ЕС и след обсъждане с Комисията, футболните власти започнаха преразглеждане на разпоредбите на ФИФА относно международните футболни трансфери, с цел да въведат разпоредби относно компенсации на разходите на спортните клубове за тренировки, въвеждане на срокове за трансфер, гарантиране на средното образование на непълнолетните играчи и гарантиран достъп до националните съдилища.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 28 07.03.2008 9:48:15 Uhr

Комисията счита, че такава система е пример за добра практика, която осигурява конкурентно равенство между спортните клубове, като същевременно се съобразява с изискванията на правото на ЕС.

Трансферът на играчи също е повод за загриженост относно легитимността на свързаните с него финансови потоци. Ефективно разрешение на въпроса за увеличаване на прозрачността на паричните потоци, свързани с трансферите, би било създаването на система за информация и проверка на трансферите. Комисията счита, че такава система следва да има само контролна функция; а финансовите операции следва да се извършват директно между участващите страни. В зависимост от спорта системата може да се ръководи от съответната европейска спортна организация или от националните системи за информация и проверка в държавите-членки.

4.4 Агенти на играчите

Развитието на един истински европейски пазар за играчи и повишаване нивото на заплатите на играчите в някои спортове доведе до увеличаване на активността на техните агенти. В усложняващата се правна среда много играчи (но също и спортни клубове) прибягват към услугите на агенти за договарянето и подписването на договорите.

Има сигнали за недобросъвестност на някои агенти, което е довело до случаи на корупция, изпиране на пари и експлоатация на непълнолетни играчи. Тези практики са много вредни за спорта като цяло и повдигат сериозни въпроси по отношение на управлението. Трябва да се опазват здравето и сигурността на играчите, особено на непълнолетните, и да се води борба с криминалните прояви.

Освен това дейността на агентите се подчинява на различни правила в различните държави-членки. Някои държави-членки са приели специални закони по отношение на агентите на играчите, докато в други се прилага общото право относно агенциите за заетост, но с допълнения за агентите. Освен това някои международни федерации (ФИФА, ФИБА) са въвели свои собствени наредби.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 29 07.03.2008 9:48:19 Uhr

По тази причина ЕС е бил приканван многократно да регулира дейността на агентите на играчи чрез своя законодателна инициатива.

(41) Комисията ще извърши оценка на въздействието, за да получи ясна представа за дейностите на агентите на играчи в ЕС и да прецени дали са необходими действия на ниво ЕС, като Общността също ще анализира различните възможности.

4.5 Защита на непълнолетните

Експлоатацията на младите играчи продължава. Най-сериозният проблем засяга деца, които не са избрани за състезания и биват изоставени в чужда страна, като често по този начин изпадат в нередовно положение, което води до по-нататъшното им експлоатиране. Въпреки че в повечето случаи този феномен не попада в приложното поле на правните разпоредби за трафик на хора, това не е приемливо предвид основните ценности, приети от ЕС и неговите държави-членки. Той противоречи също така на спортните ценности. Необходимо е да се прилагат много стриктно защитните мерки за непридружавани непълнолетни лица, предвидени в имиграционните закони на държавите-членки. Трябва също така да се води борба със сексуалното малтретиране и тормоз на непълнолетни в спорта.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 30 07.03.2008 9:48:19 Uhr

(42) Комисията ще продължи да следи прилагането на законодателството на ЕС, по-конкретно на директивата за закрила на младите хора на работното място. Наскоро Комисията предприе проучване по отношение на детския труд в допълнение към наблюдението на прилагането на директивата. При това проучване ще се вземе предвид въпросът за младите играчи, които попадат в приложното поле на директивата.

(43) Комисията ще предложи на държавите-членки и на спортните организации да сътрудничат за опазване на моралната и физическа непокътнатост на младите хора чрез разпространение на информация за съществуващото законодателство, определяне на минимални стандарти и обмен на най-добри практики.

4.6 Корупция, изпиране на пари и други финансови престъпления

Корупцията, изпирането на пари и други форми на финансови престъпления се отразяват върху спорта на местно, национално и международно ниво. Поради високата степен интернационализация на спорта, корупцията в спортния сектор често има международни измерения. Корупционните проблеми с европейско измерение трябва да се решават на общностно ниво. Механизмите на ЕС против изпирането на пари трябва да се приложат ефективно и в областта на спорта.

(44) Комисията ще подкрепи публично-частните партньорства, представляващи интересите на спорта и на органите за борба с корупцията, с чиято помощ ще могат да бъдат набелязани слабите места в спортния сектор, склонни към корупция и които ще подпомогнат разработването на ефикасни предпазни и репресивни стратегии за предотвратяване на корупцията.

(45) Комисията ще продължи да следи как държавите-членки прилагат европейското законодателството, насочено срещу изпирането на пари, по-конкретно в областта на спорта.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 31 07.03.2008 9:48:25 Uhr

4.7 Системи за лицензиране на клубовете

Комисията признава ползата от стабилни системи за лицензиране на професионалните клубове на европейско и национално ниво като средство за насърчаване на доброто управление в спорта. Системите за лицензиране като цяло целят да гарантират, че всички клубове спазват едни и същи основни правила за финансово управление и прозрачност, но могат също така да включват разпоредби относно дискриминацията, насилието, защитата на непълнолетните и тренировките. Такива системи трябва да съответстват на разпоредбите относно конкуренцията и вътрешния пазар и не трябва да надхвърлят необходимите условия за постигане на законни цели, свързани със съответната организация и провеждане на спорта.

Усилията трябва да се насочат към въвеждането и постепенното налагане на системи за лицензиране. Във футбола, където системата за лицензиране скоро ще стане задължителна за клубовете, участващи в европейски състезания, действията трябва да се съсредоточат върху поощряване и насърчаване ползването на системи за лицензиране на национално ниво.

(46) Комисията ще насърчава диалога със спортните организации с оглед на въвеждането и укрепването на саморегулиращи се системи за лицензиране.

(47) Като започне с футбола, Комисията смята да организира конференция с УЕФА, EPFL, Fifpro, националните асоциации и националните лиги относно системите за лицензиране и най-добрите практики в тази област.

4.8 Средства за масова информация

Въпросите, свързани с взаимоотношенията между спорния сектор и спортните медии (по-конкретно телевизията) придобиха изключително значение, тъй като телевизионните права са основен източник на доходи за професионалния спорт в Европа. И обратно, медийните права за отразяване на спортни събития са важен източник на съдържание за много медийни оператори.

Спортът е движещата сила за възникването на нови медии и интерактивни телевизионни услуги. Комисията ще продължи да отстоява правото на гражданите на информираност и широк достъп до

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 32 07.03.2008 9:48:25 Uhr

излъчването на спортни мероприятия, които се ползват с голям интерес или са от основно значение за обществото.

Прилагането на разпоредбите на Договора за ЕС относно конкуренцията по отношение на продажбата на медийни права върху спортни мероприятия се съобразява с множество специфични характеристики в тази област. Спортните медийни права понякога се продават колективно от една спортна асоциация от името на индивидуалните клубове (вместо клубовете да продават тези права поотделно). Въпреки че общата продажба на медийни права създава проблеми, свързани с конкуренцията, Комисията я приема при определени условия. Колективните продажби могат да имат значение за преразпределянето на доходите и по този начин могат да бъдат средство за постигане на по-голяма солидарност между спортове.

Комисията признава значението на равноправното преразпределение на доходите между клубовете, включително най-малките, както и между професионалния и аматьорския спорт.

(48) Комисията препоръчва на спортните организации да обърнат нужното внимание на създаването и поддържането на механизми на солидарност. В областта на спортните медийните права тези механизми могат да приемат формата на система за колективна продажба на медийни права или на система за индивидуална продажба от страна на клубовете, като и при двата случая това е свързано със здрав механизъм на солидарност.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 33 07.03.2008 9:48:29 Uhr

5. Проследяване на резултатите

Комисията ще проследи провеждането на инициативите, представени в настоящата Бяла книга чрез провеждането на структуриран диалог със заинтересованите страни в спорта, чрез сътрудничество с държавите-членки и чрез поощряването на социалния диалог в областта на спорта.

5.1 Структуриран диалог

Европейският спорт се характеризира с множество сложни и разнородни структури, които имат различен правен статут и различни нива на автономност в държавите-членки. За разлика от други сектори и поради самото естество на организирания спорт, европейските спортни структури като правило са по-малко развити от спортните структури на национално и международно ниво. Освен това европейският спорт като цяло е организиран според континенталните структури, а не на общностно равнище.

Заинтересованите участници в спорта са съгласни, че Комисията играе важна роля в приноса към европейския дебат за спорта, като осигурява платформа за диалог между тях. Широкомащабните консултации със „заинтересованите страни“ са едно от задълженията на Комисията според договорите.

Предвид сложната и разнородна спортна култура в Европа, Комисията възнамерява да включи в структурния си диалог по-специално следните институции:

- Европейските спортни федерации;
- Европейските представителни организации за спорт, най-вече Европейските олимпийски комитети (ЕОК), Европейския параолимпийски комитет (ЕПК) и европейските неправителствени спортни организации;
- Националните представителни организации за спорт и националните олимпийски и параолимпийски комитети;
- Други дейци в областта на спорта, представени на европейско ниво, включително и социалните партньори;
- Други европейски и международни организации, по-конкретно структурите за спорт на Съвета на Европа и органите на ООН, като ЮНЕСКО и СЗО.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 34 07.03.2008 9:48:29 Uhr

(49) Комисията възнамерява да организира структурирания диалог по следния начин:

- **Спортен форум на ЕС: годишно събиране на всички участници в спорта;**
- **Тематични дискусии с ограничен брой участници.**

(50) Комисията ще се стреми също така да осигури по-голямо европейско покритие на спортните събития. Комисията подкрепя по-нататъшното развитие на Европейските капитали от спортни инициативи.

5.2 Сътрудничество с държавите-членки

Сътрудничеството между държавите-членки в областта на спорта на ниво ЕС се осъществява по време на неформални министерски срещи, както и на административно ниво от спортните координатори в министерствата. През 2004 г. министрите на спорта на ЕС приеха динамична програма за спорта за определяне на темите за обсъждане на въпроси, свързани със спорта от държавите-членки.

(51) С оглед на разрешаване на въпросите, изброени в Бялата книга, Комисията предлага да се засили съществуващото сътрудничество между държавите-членки и Комисията.

Въз основа на предложение на Комисията, държавите-членки могат да пожелаят да доразвият динамичната програма, например:

- Да определят заедно приоритетите за сътрудничество в спортната политика;
- Да отчитат редовно постигнатия напредък пред министрите на спорта на ЕС.

По-тясното сътрудничество ще налага редовното организиране на срещи на министрите на спорта и спортните координатори при всяко председателство на ЕС, което трябва да се има предвид от председателствата, определени за следващите 18 месеца.

(52) Комисията ще докладва за въвеждането на плана за действие „Пиер дьо Кубертен“ чрез механизма на динамичната програма.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 35 07.03.2008 9:48:29 Uhr

5.3 Социален диалог

Предвид нарастващия брой предизвикателства пред управлението на спорта, социалният диалог на европейско ниво може да допринесе за разглеждане и решаване на общите проблеми на работодатели и състезатели, включително споразумения относно трудовите взаимоотношения и условията на труд в сектора, в съответствие с разпоредбите на Договора за ЕС.

Комисията е подкрепяла проекти за заздравяването на социалния диалог и в спортния сектор като цяло, и в областта на футбола. Тези проекти създадоха база за социален диалог на европейско ниво и консолидация на организациите на европейско ниво. На основание на общо заявление от страна на социалните партньори Комисията може да създаде Секторен комитет за социален диалог. Комисията счита, че един европейски социален диалог в спортния сектор или в неговите подсектори (напр. футбол) ще позволи на социалните партньори да допринесат за моделирането на трудовите взаимоотношения и на условията на труд по активен и ангажиран начин. В тази сфера подобен социален диалог от този тип би могъл също така да доведе до установяване на взаимно договорени правилници или устави за поведение, които да се заемат с въпроси, свързани с тренировъчния процес, условията на труд или защитата на младите хора.

(53) Комисията насърчава и приветства всички усилия, водещи до създаването на комитети за европейски социален диалог в спортния сектор. Тя ще продължи да оказва подкрепа на работодатели и служители и ще води отворен диалог на тази тема с всички спортни организации.

Подкрепата, която държавите-членки следва да предоставят за изграждане на умения и за съвместни действия на социалните партньори чрез Европейския социален фонд в конвергентните региони, трябва да се използват също за изграждане на умения у социалните партньори в спортния сектор.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 36 07.03.2008 9:48:29 Uhr

6. Заключение

Бялата книга включва поредица от действия за изпълнение или подкрепа от страна на Комисията. Взети заедно, тези действия образуват плана за действие „Пиер дьо Кубертен“, който ще ръководи дейността на Комисията в областта на спорта през следващите години.

Бялата книга напълно оползотворява възможностите, предоставени от действащите договори. Европейският съвет от юни 2007 г. даде на Междуправителствената конференция мандат, който предвижда създаване на разпоредба в договора, посветена на спорта. При необходимост Комисията може да се върне отново към този въпрос и да посочи следващи стъпки в контекста на новата разпоредба в договора.

През есента на 2007 г. Комисията ще организира конференция, за да представи Бялата книга на заинтересованите страни в спорта. Заключенията на конференцията ще бъдат представени на европейските министри на спорта до края на 2007 г. Бялата книга ще бъде представена също и на Европейския парламент, на Комитета на регионите и на Икономическия и социален комитет.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 37 07.03.2008 9:48:33 Uhr

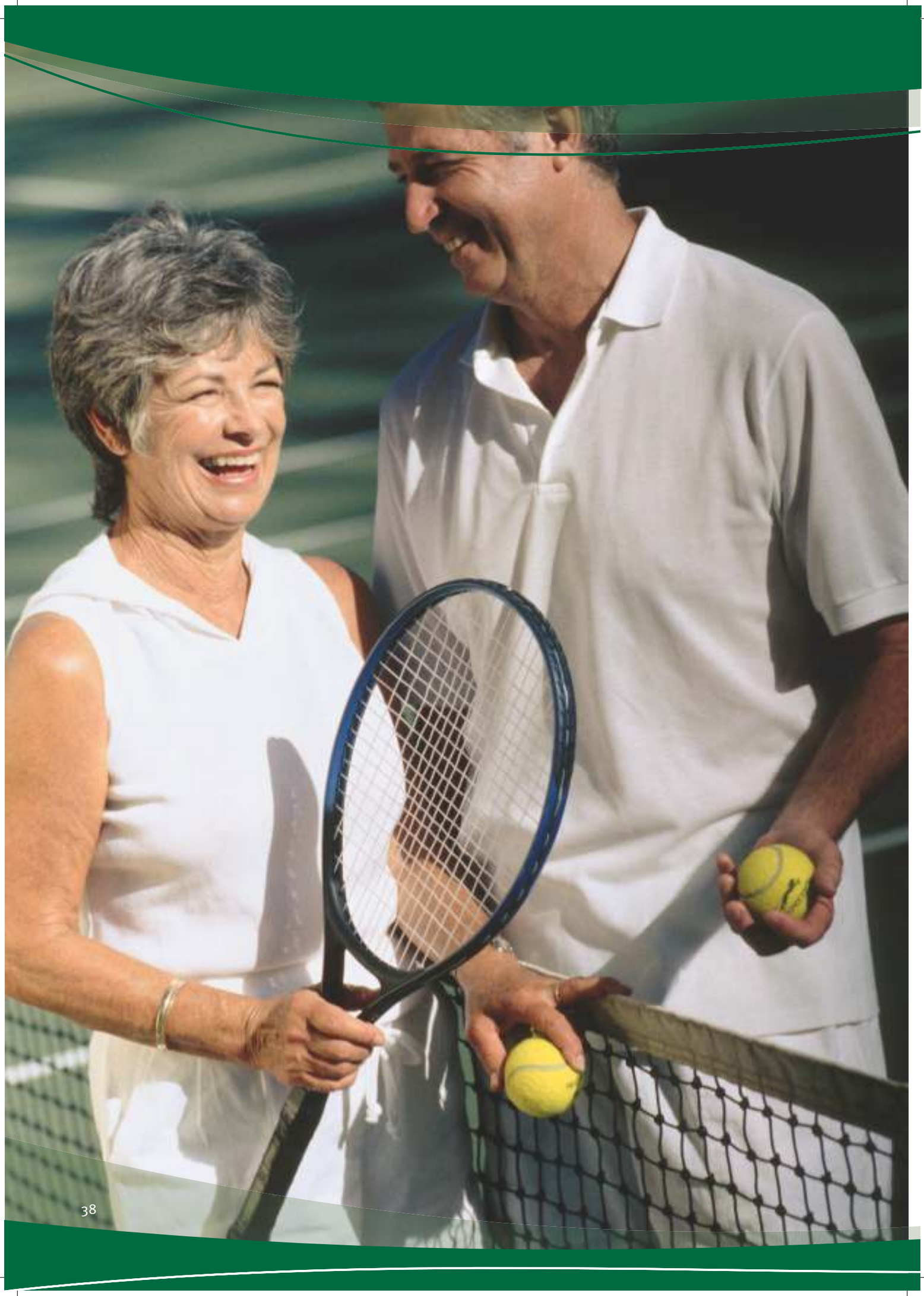

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd 38 07.03.2008 9:48:34 Uhr

Европейска комисия

Бяла книга за спорта

Люксембург: Служба за официални публикации на Европейските общности

2007 г.—40 стр.—21,0 × 29,7 cm

ISBN 978-92-79-06567-5

КАК ДА ПОЛУЧИТЕ ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ?

Предлаганите за продажба публикации на Службата за публикации са посочени на сайта на книжарницата на ЕС (http://bookshop.europa.eu/), където можете да направите поръчка в център за продажба по свой избор.

Също така можете да заявите списъка на центровете за продажба от световната ни мрежа по факс на (352) 29 29 42758.

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd U3 07.03.2008 9:48:39 Uhr

ГД Образование и култура

NC7807315BGC

Допълнителна информация ще получите от:

Европейска комисия
Генерална дирекция „Образование и култура“

Rue de la Loi, 200/Wetstraat, 200
B-1049 Bruxelles/Brussel
32 – (0)2 299 11 11
32 – (0)2 295 57 19

Уебсайт „Спортът и Европейският съюз“
http://ec.europa.eu/sport/index_en.html

З@ЕДНО
ОТ 1957

Служба за публикации
Publications.europa.eu

ISBN 978-92-79-06567-5

BG_080226_Br_A4_sport_iz.indd U4 07.03.2008 9:48:39 Uhr